

**ОБРАЗОТВОРЧЕ МИСТЕЦТВО ЯК ІНСТРУМЕНТ
МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ В УМОВАХ
ГЛОБАЛІЗАЦІЇ**

*ЗБІРКА МАТЕРІАЛІВ ЩОРІЧНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
КРИВОРІЗЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ*

24 лютого 2026 рік

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КРИВОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Факультет мистецтв
Художньо-графічне відділення
Кафедра образотворчого мистецтва

**ОБРАЗОТВОРЧЕ МИСТЕЦТВО ЯК ІНСТРУМЕНТ
МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ В УМОВАХ
ГЛОБАЛІЗАЦІЇ**

Збірка матеріалів щорічної науково-практичної конференції

**ОБРАЗОТВОРЧЕ МИСТЕЦТВО ЯК ІНСТРУМЕНТ
МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ: збірка
матеріалів щорічної науково-практичної конференції від 24 лютого 2026 р.
Кривий Ріг, 2026. 140 с.**

Збірка підготовлено на основі доповідей учасників щорічної науково-практичної конференції що проходила 24 лютого 2026 р., на базі факультету мистецтв, художньо-графічного відділення кафедри образотворчого мистецтва Криворізького державного педагогічного університету. Збірка вміщує матеріали з історії, теорії та методики образотворчого мистецтва в контексті загальної теми

За ухвалою науково-методичної ради кафедри образотворчого мистецтва від 26 лютого 2026 р., протокол №7

Редакційна колегія:

Руслан ПИЛЬНІК, завідувач кафедри образотворчого мистецтва, кандидат педагогічних наук, доцент, голова редакційної комісії

Ірина УДРІС, кандидат мистецтвознавства, професорка кафедри образотворчого мистецтва

Упорядник збірки:

Ірина КРАСЮК, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри образотворчого мистецтва

Ірина КРАСЮК, Ірина УДРІС

ГОТОВНІСТЬ ДО МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ – ВАЖЛИВА ОЗНАКА ПРОФЕСІОНАЛІЗМУ ФАХІВЦЯ ХУДОЖНЬОЇ ОСВІТИ..... 56

Алла ЛІСОГОР

FASHION-ІЛЮСТРАЦІЯ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ДИЗАЙНЕРА 62

Олександр МУСІЄНКО

ІНКЛЮЗИВИЙ ДИЗАЙН ОСВІТИ ТА ЙОГО РОЛЬ У ФОРМУВАННІ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В ПРОЦЕСІ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ ДИЗАЙНЕРІВ 67

Наталя ОЛІЙНИК

КИЛИМОВА ВИШИВКА В ПОЧАТКОВІЙ МИСТЕЦЬКІЙ ОСВІТІ ЯК ПОЄДНАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ТРАДИЦІЇ ТА СУЧАСНИХ МЕТОДИЧНИХ ПРИЙОМІВ..... 69

Іванна ПАВЕЛЬЧУК

АВТОРСЬКИЙ КУРС «НАЦІОНАЛЬНА КОЛОРИСТИКА» В ПЕДАГОГІЧНІЙ ПРАКТИЦІ І. ПАВЕЛЬЧУК 74

Ольга ПЕТРЕНКО

МІЖДИСЦИПЛІНАРНІСТЬ ЯК ЧИННИК АДАПТАЦІЇ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА ДО ЦИФРОВОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА..... 79

Руслан ПИЛЬНІК

РОЗВИТОК КРЕАТИВНОГО МИСЛЕННЯ ЗАСОБАМИ ОБРАЗОТВОРЧОСТІ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ..... 85

Марина ПОЛЯКОВА

АНТИВОЄННІ ПЕРФОРМАНСИ ПОЛІНИ КУЗНЄЦОВОЇ: СПРОБА МІЖКУЛЬТУРНОГО І МІЖСОБИСТІСНОГО ДІАЛОГУ 90

Лінда СТРАУТМАН, Олена МІРОШНІЧЕНКО

ІНТЕГРАЦІЯ МІЖКУЛЬТУРНОГО КОНТЕКСТУ В НАВЧАЛЬНІ ДИЗАЙН-ПРОЄКТИ В СИСТЕМІ ДИЗАЙНЕРСЬКОЇ ОСВІТИ..... 97

Яніна ТВЕРДОХЛІБОВА

ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ ХУДОЖНЬОЇ МЕНТАЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ МИСТЕЦЬКИХ ФАКУЛЬТЕТІВ..... 101

Валентин УСОВ

ІНТЕГРАЦІЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС ДИЗАЙНЕРІВ: ВІД ТЕОРЕТИЧНИХ МОДЕЛЕЙ ДО ТВОРЧОГО ПРОЄКТУ 105

Лінда Страутман,
асистентка кафедри професійної освіти та дизайну художньо-графічного
факультету Державного закладу «Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»,
м. Одеса, Україна

Олена Мірошніченко,
фахівець деканату художньо-графічного факультету
Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»,
м. Одеса, Україна

ІНТЕГРАЦІЯ МІЖКУЛЬТУРНОГО КОНТЕКСТУ В НАВЧАЛЬНІ ДИЗАЙН-ПРОЄКТИ В СИСТЕМІ ДИЗАЙНЕРСЬКОЇ ОСВІТИ

Анотація. У статті розглядається інтеграція міжкультурного контексту в навчальні дизайн-проекти як важливий чинник формування професійних і міжкультурних компетентностей майбутніх дизайнерів. Проаналізовано роль навчального дизайн-проекту як простору творчої інтерпретації культурних кодів, діалогу локальних традицій і глобальних тенденцій у сучасному візуальному середовищі. Окреслено методичні підходи до організації проектної діяльності студентів, що поєднують дослідницький, концептуальний та практичний етапи роботи. Акцентовано увагу на використанні дизайн-мислення та цифрових інструментів як засобів активізації міжкультурної комунікації в освітньому процесі. Зроблено висновок про ефективність міжкультурно орієнтованих дизайн-проектів у розвитку творчого, критичного мислення та професійної ідентичності студентів.

Ключові слова: навчальний дизайн-проект, міжкультурний контекст, міжкультурна комунікація, дизайн-освіта, творчий процес, дизайн-мислення, культурна ідентичність.

Актуальність. Сучасні процеси глобалізації та цифровізації суттєво впливають на формування візуального простору, у якому дизайн виступає засобом комунікації між культурами. В умовах активної взаємодії локальних і

глобальних культурних наративів зростає потреба у підготовці дизайнерів, здатних усвідомлювати, інтерпретувати та трансформувати культурні коди у візуальні образи [1, 3].

У цьому контексті дизайнерська освіта набуває міждисциплінарного характеру, а навчальний дизайн-проект стає ефективним інструментом інтеграції міжкультурного контексту, поєднуючи теоретичні знання, практичні навички та творчу інтерпретацію [5, 6, 10].

Постановка проблеми. Попри активне використання проектних методів у дизайнерській освіті, проблема цілеспрямованої інтеграції міжкультурного контексту в навчальні дизайн-проекти залишається недостатньо розробленою [7, 8]. Часто міжкультурний аспект обмежується формальним використанням етнічних мотивів або стилізацій без глибокого осмислення культурних смислів.

Потребує уточнення методика організації навчальних дизайн-проектів, що сприяла б розвитку міжкультурної чутливості, критичного мислення та здатності студентів до творчої інтерпретації культурних образів у сучасному візуальному середовищі [2, 9].

Мета статті – проаналізувати особливості інтеграції міжкультурного контексту в навчальні дизайн-проекти, визначити їхній потенціал у формуванні професійних і міжкультурних компетентностей майбутніх дизайнерів та окреслити основні методичні підходи до організації такої проектної діяльності.

Основний матеріал. Навчальний дизайн-проект у сучасній дизайнерській освіті розглядається як комплексна форма навчальної діяльності, що поєднує дослідницький, концептуальний та практичний компоненти [10]. Інтеграція міжкультурного контексту на кожному з цих етапів дозволяє студентам не лише засвоювати візуальні образи різних культур, а й осмислювати їхній смисловий та ціннісний вимір [1, 3, 5].

Дослідницький етап. Студенти вивчають культурні особливості різних регіонів, аналізують символіку, традиції, колористику та композиційні принципи, характерні для певних культур [4, 7]. Такий підхід формує навички

міжкультурного аналізу та сприяє розвитку критичного ставлення до візуальних джерел.

Концептуальний етап. Трансформація отриманих знань у власну дизайнерську ідею передбачає поєднання локальних культурних елементів із сучасними дизайнерськими тенденціями [9, 10]. Студенти створюють авторські інтерпретації у форматі графічних, просторових або мультимедійних рішень, де дизайн-проект стає простором міжкультурного діалогу, а образ – носієм смислів і засобом комунікації.

Практичний етап. Реалізація проекту включає застосування методик дизайн-мислення, колективне та індивідуальне проектування, презентацію та рефлексію результатів [2, 5, 8]. Використання цифрових і мультимедійних інструментів розширює можливості міжкультурної взаємодії та забезпечує актуальність студентських проектів у глобальному візуальному контексті [6].

Таким чином, інтеграція міжкультурного контексту в навчальні дизайн-проекти сприяє формуванню у студентів цілісного бачення дизайну як соціокультурного явища та засобу комунікації.

Висновки. Інтеграція міжкультурного контексту в навчальні дизайн-проекти є важливою складовою сучасної дизайнерської освіти. Такий підхід сприяє розвитку творчого й критичного мислення, міжкультурної компетентності та професійної ідентичності майбутніх дизайнерів. Навчальний дизайн-проект постає не лише формою практичної підготовки, а й простором осмислення культурних смислів та творчої інтерпретації образів у глобалізованому візуальному середовищі. Перспективи подальших досліджень пов'язані з розробкою авторських методик міжкультурно орієнтованого проектування та аналізом ефективності цифрових інструментів у дизайнерській освіті.

Література:

1. Kravets, R., Vykhreshch, V., Romanyshyna, O., Koziar, M., Ridkodubskaya, H., Marionda, I., & Syvokhop, E. Pedagogical Design of the Technology of Students' Multicultural

Competence at Higher Education Institutions. *Journal of Education Culture and Society*. 2021. №12(2), pp. 264-293. DOI: <https://doi.org/10.15503/jecs2021.2.264.293>

2. Strautman L., Usov V. Interactive teaching methods in design disciplines using folk art // Eurointegration in art, science and education : experience, development perspectives : 2nd International scientific-practical conference Євроінтеграція в мистецтві, науці та освіті: досвід, перспективи розвитку : II Міжнародна науково-практична конференція. Klaipėda University, 2025. P. 276-278.

3. Su C. Enhancing College Students' Intercultural Communicative Competence through the Design for Change (DFC) Teaching Model. *Frontiers in Educational Research*. 2025. №8 (11). pp. 156–162. DOI: <https://doi.org/10.25236/FER.2025.081123>

4. Ван Сінь Формування творчої самореалізації майбутніх дизайнерів візуальної комунікації в освітньому процесі закладів вищої освіти КНР : дис. ... докт. філософії 011 Освітні, педагогічні науки. Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди. Харків, 2025. 237 с. URL : http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Rada/Razova_rada/09_25/dis_Van_Sin.pdf

5. Лісогор А. В. Формування колористично-графічної компетентності у студентів дизайнерських спеціальностей в процесі професійно-практичної підготовки. *Педагогічна Академія: наукові записки*. 2025. Вип. 22. С.1-20. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.17265454>

6. Мулкохайнен В., Конончук Б. Дизайн освіти у дизайн-освіті України: аналіз сучасного стану та перспектив розвитку. *Український мистецтвознавчий дискурс*. 2025. №6. С. 120-127. DOI: <https://doi.org/10.32782/uad.2024.6.14>

7. Петренко Т. Дизайн крос-культурної комунікації дослідника-початківця. *Молодь і ринок*. 2024. № 9 (229). С. 129-133. DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2024.312276>

8. Скіпенко К. Інтеграція методів художнього проєктування в професійній підготовці молодших бакалаврів дизайну: теоретичний і практичний аспект. *Молодь і ринок*. 2024. №10 (230). С. 165-169. DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2024.314399>

9. Страутман Л. Л., Лісовська О. М., Підлубна І. Л. Особливості професійного мислення дизайнера одягу: між творчістю та технологією // Collection of Scientific Papers with the Proceedings of the 5th International Scientific and Practical Conference «Scientific Exploration: Bridging Theory and Practice» (October 20-22, 2025. Berlin, Germany). European Open Science Space, 2025. pp. 12-19. DOI : <https://doi.org/10.70286/EOSS-20.10.2025>

10. Штайнер Т. В., Лісогор А., Силенко Ю. Застосування комплексного дизайн-проєктування в освітньому процесі професійної підготовки фахівців у сфері дизайну.

Яніна Твердохлібова,
кандидат педагогічних наук, в.о. декана художньо-графічного
факультету, Державний заклад «Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»,
м. Одеса, Україна

ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ ХУДОЖНЬОЇ МЕНТАЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ МИСТЕЦЬКИХ ФАКУЛЬТЕТІВ

Анотація. У тезах розглядається процес формування художньої ментальності майбутніх митців-педагогів у системі вищої освіти. Акцентується увага на сукупності педагогічних умов, що сприяють трансформації світогляду студента від репродуктивного відтворення натури до глибокого ціннісно-образного сприйняття дійсності. Визначено роль інтеграції образотворчого та декоративного мистецтва у цей процес.

Ключові слова: художня ментальність, педагогічні умови, вища освіта, творча самореалізація, декоративно-прикладне мистецтво, естетичні цінності.

Вступ та актуальність. Сучасна парадигма вищої освіти в Україні (у контексті вимог НУШ та європейської інтеграції) орієнтована на підготовку фахівця, який є не лише ремісником, а й транслятором культурних смислів [5]. Формування художньої ментальності постає як стратегічне завдання: студент має опанувати особливий тип світосприйняття, де професійні навички поєднуються з національною ідентичністю та ціннісними орієнтирами.

Аналіз досліджень: концептуалізація художньої ментальності як професійної якості. Згідно з підходами О. Рудницької, мистецька освіта не може обмежуватися лише «технологічним» вишколом [1]. Художня ментальність майбутнього педагога розглядається як інтегративне утворення, що містить: